

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэным ехылагъ

Урысые Федерацием хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ иорганхэм ялофышӀэ и Мафэ епхыгъэу Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ мы кыкӀэлъыкӀорэ илофышӀэхэм рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэну:

1) **Гъомлэшк Байзэт Заурбий ыкӀом** — Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ къэбархэмкӀэ ыкӀи общественнэ зэпхыныгъэхэмкӀэ иотделение ипашэ, хэгъэгъу кӀоцӀ къулыкӀумкӀэ подполковникым;

2) **Карогезян Григорий Ншан ыкӀом** — Урысые Федерацием хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ Мыекъопэ районымкӀэ икӀутамэ иполиции ипатруль-пост къулыкӀу иротэ хэушхъафыкӀыгъэ ивзвод иполицейскэ, полицием исержант;

3) **Къэрдэнэ БислӀан Мурат ыкӀом** — Урысые Федерацием хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ Джэджэ районымкӀэ икӀутамэ иследственнэ отделение иследователь шхъалэ, юстициемкӀэ майорым;

4) **Столяров Евгений Виктор ыкӀом** — Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ ихэушхъафыкӀыгъэ отряд иоперативнэ взвод икомандир игуадзэ, полицием илейтенант шхъалэ;

5) **Хъут Салбий Аслъанчэрий ыкӀом** — Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ иотдел ипашэ, иоперативнэ-лӀыхъон частэу N 1-м ипашэ игуадзэ, полицием иполковник.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, шэклогъум и 10, 2011-рэ илъэс N 186-рӀ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэным ехылагъ

Адыгэ Республикэм иэкономикэ хэхьоньгъэ ялахьышхо зэрэхашыхьэрэм ыкӀи сбергательнэ учреждениехэр Урысыем зыпцызэхашагъэхэр илъэси 170-рэ зэрэхьурэм афэшӀ рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэну:

1) **Дыбец Наталья Александр ыпхъум** — акционер обществэ шхъэи-хыгъэу «Урысыем и Сбербанк» и Адыгэ къутамэу N 8620-м ипашэ игуадзэ;

2) **Тхъапшъокъо Нурбий Шыхъанчэрые ыкӀом** — акционер обществэ шхъэи-хыгъэу «Урысыем и Сбербанк» и Адыгэ къутамэу N 8620-м ипашэ игуадзэ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, шэклогъум и 10, 2011-рэ илъэс N 187-рӀ

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

ТхъакӀушынэ Аслъан Иофтхъабзэм пэублэ псалгъэ кыицишӀыгъэ зимэфэкӀи хэзыгъэунэфыкӀырэ пстэуми игуапэу къафэгъушӀуагъ. Сид фэдэрэ къэралыгъуи иэкономическэ хэхьоньгъэхэр ышӀын-хэмкӀэ, финанс зэфыштыкӀэхэр шыгъэтэрэзыгъээнхэмкӀэ банк секторым мэхъанэшхо зериӀэр ащ кыыхигъэщыгъ. Республикэм социальнэ-иэкономическэ хэхьоньгъэхэр ышӀынхэм Сбербанкым и Адыгэ къутамэ епхыгъэу Иоф зышӀэрэ офис 65-мэ ялахьышӀу зэрэхэлъыр, ащкӀэ

тапэкӀи шытхъу хэлъэу ипшъэрылхэр ыгъэцэкӀэнхэу фэлъэуагъ.

2011-рэ илъэсым кыкӀоцӀ зигугъу къэтшыгъэ банк учреждением Адыгем иэкономикэ исектор зэфышхъафхэм сомэ миллиард 1,5-рэ фэдиз чыфэу аритыгъ. Республикэм шыпсэурэ цыфхэм банкым ралхъэгъэ ахыцэр сомэ миллион 800-кӀэ нахыбэ хъугъэ ыкӀи мэзибгъум кыкӀоцӀ а пчыагъэр сомэ миллиарди 7-м кӀэхъагъ. Ащ джыри зэ къеушыхъаты цыф кы-зэрыкӀохэм банкым цыхъэ зэрэфашырэр,

Сбербанкым Иоф зышӀэрэр илъэси 170-рэ хъугъэ

Урысыем ибанк анахь цӀэрылоу Сбербанкыр загъэпсыгъэр мы мафэхэм илъэси 170-рэ хъугъэ. Мыщ фэгъэхьыгъэ мэфэкӀ Иофтхъабзэхэр тикъэралыгъо ишӀолъырхэм зэкӀэми ащыкӀуагъэх.

Шэклогъум и 11-м АР-м и Къэралыгъо филармоне шыклогъэ торжественнэ зэхэхэм хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТхъакӀушынэ Аслъан, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, къэралыгъо хэбзэ органхэм, муниципальнэ образованиехэм япашхэр, Сбербанкым и Къыблэ-КъохъэлӀэ банк и Адыгэ къутамэ илофышӀэхэр, нэмыкӀхэри.

зэрафэразэхэр АР-м и Лышхъэу кыӀуагъ. Джащ фэдэу кредит-ахыцэ политикэм ылъэ-ныкӀокӀэ мы банкым илофшӀэн зэрэзыхицэрэм осэшӀу фишыгъ,

ащ илофышӀэхэм профессионализмэ-гъэшхо зэрахэлъыр.

Сбербанкым и Адыгэ къутамэ икӀу-лыкӀушӀэхэу илъэс зэкӀэлъыкӀохэм гъэхъэгъэшӀу зышӀыгъэхэм АР-м и Лышхъэу ирэзэныгъэ тхылхэр ыкӀи ведомственнэ тынхэр зэхэхэм щараты-жыгъэх.

ЗимэфэкӀи хэзыгъэунэфыкӀырэ коллективым кыфэгъушӀуагъэх Сбербанкым и Адыгэ къутамэ и ГъэлорышӀакоу Николай Бариновыр, ОАО-у «РедукторышӀ заводым» игенеральнэ директорэу Пшыжъ Щамсудинэ, нэмыкӀхэри.

Адыгэ эстрадам иартистхэм къатыгъэ концертным торжественнэ зэхэхэм къе-кӀолагъэхэр ягуапэу еплъыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

2012-рэ илъэсым иапэрэ мэзи

гъэзеткӀэтхэгъур макӀо!

«АДЫГЭ МАКЪЭМ» иныбджэгъу лъапӀэхэр!

Лъэпкъ гъэзетыр кызыгъыкӀы зышӀоигъохэм апае федеральнэ почтэм икӀутамэу Адыгэ Республикэм шыӀэм иотделениехэм, 000-у «Адыгэ-Интерсвязь» зыфиӀорэм икиоскхэм ыкӀи «Адыгэ макъэм» иредакция дэжъ шыт киоскым ялофшӀэн рагъэжъагъ.

Почтэм иотделениехэм мыщ фэдэ уасэхэмкӀэ лъэпкъ гъэзетым шъуащыкӀэтхэн шъульэкӀышт:

— сомэ 398-рэ чапыч 16-кӀэ — тхъамафэм 5 кыдэкӀэу нэкӀубгъуи хъурэ гъэзетэу 52161-рэ индекс зиӀэм;

— сомэ 380-рэ чапыч 04-кӀэ — фэгъэкӀотэныгъэ зиӀэхэм апае 52162-рэ индекс зиӀэм;

Мыекъуапэ шыпсэурэ гъэзетеджэхэр! «Адыгэ макъэм» иредакция дэжъ шыт киоскым индексхэу 52161-рэ, 52162-рэ, 14289-рэ зиӀэхэм сомэ 140-кӀэ шъуащыкӀэтхэн шъульэкӀышт. (Мыщ шыкӀатхэхэрэм киоскым гъэзетыр ежъ-ежырэу чӀахыжъзэ ашӀышт).

ООО-у «Адыгэ-Интерсвязь» икиоскхэм тигъэзетхэм зэкӀэми сомэ 150-кӀэ шъуащыкӀагъэтхэшт. (КӀатхэхэрэм гъэзетыр киоскым чӀахыжъзэ ашӀышт);

Къалэу Мыекъуапэ дэт хызмэтшӀаплӀэхэу, организациехэу, учреждениехэу корпоративнэ шыкӀэм тетэу гъэ-зет экземпляр 15-м кышчымыкӀэу кызыгъыкӀы зышӀоигъохэр редакцием сомэ 200-кӀэ шыкӀэтхэнхэ альэкӀышт.

Университетхэу, институтхэу, еджаплӀэхэу корпоративнэ шыкӀэм тетэу гъэзет экземпляр 20-м кышчымыкӀэу кызыгъыкӀын зимурадхэр редакцием сомэ 150-кӀэ шыкӀэтхэнхэ альэкӀышт.

Ныбджэгъу лъапӀэхэр, шъукӀатх лъэпкъ гъэзетым!

Комиссием зэхэсыгъо илагъ

Журналистикэм ылъэныкъо-кIэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэшлукъафтын афэгъэшъошэгъэным фэгъэзгъэ комиссием шэклогум и 11-м зэхэсыгъо илагъ. Комиссием унашъо ышIыгъ журналист IoфшIэгъи 6-у 2011-рэ илъэсым журналистикэм ылъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэшлукъафтын зыфэгъэшъошагъэм хъунэу къагъэлъэгъуагъэхэм ахэплъэнхъу. Ахэр гъэзетхэм (журналхэм) къащыхаутыгъэхъу: — «Как не любить мне эту землю» зыфиIорэ статья заул,

авторыр С.С. Белякова (гъэзетэу «Майкопские новости» зыфиIорэм иредакции кыбгъэлъэгъуагъ); — статья «Трудно ли сломать деревце» зыфиIорэр, авторыр А.С. Пренко (гъэзетэу «Советскэ Адыгеим» иредакции кыбгъэлъэгъуагъ); — «Социальнэ Ioфыгъохэр зэкIэми здытыIoф» зыфиIорэ темэмкIэ статья заул, авторыр А.Хъ. Шъаукъу (гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредакции кыбгъэлъэгъуагъ); Теле-, радиокъэтынхэмкIэ: — телепроектэу «Адыгея

моя» зыфиIoу З.Дз. Тэум, С.Б. Тэшъум, С.А. Кушъум, Хъ.М. Даурым кыбгъэлъэгъуагъ; — телепрограммэу «Творческая мастерская» зыфиIорэр, авторыр С.А. Дэчлэжъ (ФГУП-у ВГТРК-м икътумэу ГТРК-у «Адыгея» зыфиIорэм кыбгъэлъэгъуагъ); — телекъэтынэу «Бизнес-план» зыфиIорэр, авторыр Н.В. Степанова (муниципальнэ учреждениеу «Мыекъопэ телевидением» кыбгъэлъэгъуагъ).

ШЛУХЪАФТЫНХЭР АРАТЫГЪЭХ

Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкIэ и Министерствэ илъэс къэс щылэрэ Урысые агропромышленнэ выставкэу «Бжыгъэ дышъ-2011»-рэ зыфиIoу Москва щызэхашэгъагъэм республикэм ипредприятиехэм кыбгъахыгъэ шлухъафтын лъаплэхэр бэмышIэу щаратыжыгъэх. Адыгеим мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу Юрий Петровыр гъэхъагъэу ашIыгъэхэм афэшI къэзэрэуагъагъэхэм къафэгъушIуагъ ыкIи шлухъафтынхэр аритыжыгъэх.

Выставкэм идышъэ медальхэр ыкIи идипломхэу Урысыем мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу Елена Скрынник ыкIи Москва имэрэу Сергей Сабяниныр зыкIэтхагъэхэр ОАО-у «Щэ заводэу «Гиагинский» зыфиIорэм илIыкIохэм къуаехэу «Адыгейский», «Адыгейский копченый» ыкIи «Гиагинский «Спагетти» зыфиIохэрэм апае аратыжыгъэх. Джащ фэдэу выставкэм иапшгъэрэ шлухъафтынхэр къафэгъэшъошагъэх пивэу «Светлое «Майкопское честное» ыкIи зэшъохэрэ псэу «Аквафреш» зыфиIoу ООО-у ПМК-у «ПивэшI заводэу «Майкопскэм» кыбидигъэкIыгъэхэм, шай шлу-

цIэу «Адыгейский» ыкIи джъыеу «Кавказ» зыфиIорэ лъэпкъым фэдэу къэгъагъэхэмрэ субтропическэ культурэхэмрэ якъэгъэкIып пылгъэ Всероссийскэ НИИ-м и Адыгэ къутамэ кыбгъагъэкIыгъэм апае. Выставкэм итыжыкIи медаль ыкIи идиплом министрэм ритыжыгъэх Красногвардейскэ районым щыц ООО-у «Гюмри» зыфиIорэм. Ащ кыбидигъэкIыгъэ кIэе щыгъэу «Брынза» зыфиIорэм пачахэр къафэгъэшъошагъэ. ОАО-у «Дондуковский элеватор» зыфиIорэм хъалыгъэу зыхашIыкIырэ коц хъаджыгъэу апшгъэрэ сортым хахъэу кы-

шIыгъэм пачахэр джэрэ медалыр фэгъэшъошагъ. Республикэм ипредприятие 19-мэ а агропромышленнэ выставкэ иным идипломхэр зэIукIэм щаратыжыгъэх. Ахэм ащыщых ЗАО-у «Киево-Жураки АПК», ООО-у «Адыгэ комбикормышI завод», ООО-у фирмэу «Комплекс-Агро», ЗАО-у «Щэ комбинатэу «Адыгейский», ООО-у «Мамырыкъу», ООО-у «Унэ шхуантI», ООО-у «Тамбовский», ЗАО-у «Щэ заводэу «Шовгеновский», ООО-у «ЛимонадышI фабрику «Майкопское», ООО-у «Хъалыгъуагъэжъэ комбинатэу «Тулский» зыфиIохэрэр. Республикэм иагропромышленнэ комплекс илъэсыбэрэ гъэхъагъэ хэлъэу Ioф зэрэшагъэм ыкIи япрофессионалнэ мэфэкл афэшI а отраслэм иIoфышIэ 22-мэ Урысые Федерацием мэкъу-мэщымкIэ и Министерствэ шIуфэс писъмэу къафигъэхъыгъэхэр аратыжыгъэх.

(Тикорр.).

Студентхэр хэлэжъагъэх

Шэклогум и 8-м кыбгъагъэжъагъэу и 15-м нэс Урысые Федерацием щыкIуагъ акциеу «День донорского совершеннолетия» алуи зэджагъэхэр. Ащ кIэщакIо фэхъугъэх Урысые Федерацием псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэжъоньгъэмкIэ и Министертвэрэ Федеральнэ медицинэ-биологическэ агентствэмрэ. Мыщ фэдэ акцие Урысыем ятIонэрэу щызэхашэ, 2010-рэ илъэсыр ары апэрэу «День донорского совершеннолетия» зыфалорэр зыкIуагъэр. Ioф-

тхъабзэм нахъыбэу хэлэжъэхэр студентхэу зыныбжъ илъэс 18 икътугъэхэр ары. Акцием изэхэщакIохэм а Ioфтхъабзэм цIэу фаусыгъэмкIэ къало ашIоигъуагъэр, мурадэу ялэр гурылогъуаеп — цIыфым ыныбжъ зэрикътугъэр, ежъ-ежырэу лъэбэкъу гъэнэфагъэхэр ышIынхэм ифитыныгъэ илэ зэрэхъугъэр IoфыгъошIухэмкIэ кыбгъэлъэгъоным ары. Ащ фэдэ егъэжъэлэшIу хъун ылъэкIышIт цIыфым ипсауныгъэкIэ мэхъанэшхо зилэ Ioфтхъабзэм апэрэу ухэлэжъэ-

ныр — лъыр птыныр, зыгорэм ищылэныгъэ къэбгъэнэжыныр. Пчъагъэхэм кыбгъагъэлъагъорэмкIэ, мы илъэсым акцие Урысыем икътэлэ 20-м нахъыбэм ащыкIуагъ ыкIи лъы литрэ 400 фэдиз агъэхъазыргъах. Лъыр зыщахашырэ Адыгэ республикэ станцием иврач шхъалэу ЦукI Малыч тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, Мыекъуапэ и студентхэри а акцием хэлэжъагъэх, анахъэу къалэм дэт колледжхэм ачIэс ныбжыкIэхэр. **ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.**

(Тикорр.).

Титарихъ щыщ нэкIубгъохэр

«Лэбэнэ зау»

Къохъэплэ адыгэхэм ядзэхэм (1761) псыхъоу Лабэ иублаплэ дэжъ Къырым пщыгъор зыщызэхакъутагъэр илъэс 250-рэ мэкъуогъу мазэм хъугъэ. Псыхъом ыцIэкIэ мы заом еджагъэх.

«Бзыккъо зау»

Илъэс 215-кIэ узэкIэлэбжъмэ, 1796-рэ илъэсым, Пшызэ изыбгъу, джырэ станицэу Новодмитриевскэм илэ-

гъо-чIэгъухэм адыгэхэм ятарихъ чIыплэ щызыубытыгъэ Бзыккъо заор щылагъ. МэкъумэщышIэхэмрэ оркъхэмрэ гухъэ-гужъ зэфыраIэу IашэкIэ зэлэгъокIыгъэх, бгъуитIуми хэпшIыкIэу чIэнэгъэшхо ашIыгъ. «Бзыккъо заокIэ» ащ еджагъэх.

«Пщы-оркъ зау»

1856-рэ илъэсым ищылэ мазэ бжъэдыгъу мэкъумэщышIэхэм пщыхэмрэ оркъхэмрэ яхэбзэнчъагъэ афэмьщыцIэжъэу,

зэфэдэныгъэм, шхъафитныгъэм кIэдэхуэхэу зыкIаIэтыгъагъ. ШукIаеуи афычIэклъагъэхэу ажэхъагъэх; цIыф жъугъэхэр шхъакIоу арахырэ кыбгъэтыричыгъагъэх. Мыщ фэдэ зэхэпхъо-зэутэкI иным ыгъэщтагъэхэу пщыхэмрэ оркъхэмрэ апэрэу къапыщылъым егупшысэхнэ фаеу хъугъэ. ЦIыф жъугъэхэр зэкIэ-зыгъэблэгъэ шIоигъоныгъэхэм ащыщхэри къафагъэцэкIэным къэзэгъыгъагъэх.

(Тикорр.).

НЫБЖЫКIЭХЭМРЭ ЗЭIУКIЭХЭМРЭ

ПРЕЗИДЕНТЫМ гущылэгъу фэхъуштых

Анахъ чанхэр зыхэлэжъэщтхэ ныбжыкIэ форумэу «Будущее за нами!» зыфиIорэр шэклогум и 30-м Москва щылэшт. Адыгэ Республикэм ыцIэкIэ зэIукIэм нэбгырэ 20 хэлэжъэшт. Ахэр АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм иныбжыкIэ парламент, Урысыем иобщественнэ организациеу «Единэ Росси-ем» и «НыбжыкIэ Гвардие» ахэтхэр, ныбжыкIэхэр арых.

Урысыем ичIыплэ зэфэшъхъафхэм къарыкIышIт ныбжыкIэ 4000 Ioфтхъабзэм хэлэжъэшт. «Неушчырэ мафэр тэ кытэлъытыгъ» зыIошъушIтхэу, яамал кыбгъэхъу обществэм зышIуагъэ езыгъэкIыхэрэр ащ щызэлъушIытхэ. Ахэр журналистхэр, волонтерхэр, донорхэр, полицием иIoфышIэхэр, общественнэ организациехэм ахэтхэр, нэмыкIхэр арых.

Форумым хэлэжъэщтхэр Урысыем и Президентэу Дмитрий Медведевым гущылэгъу фэхъунхэ амал ялэшт. ЯшIэныгъэхэмкIэ нахъ къахэщыгъэхэм Президентым ягугъу кышIышIт. Ioфтхъабзэм ыуж Урысыем иорэдыIoхэм ныбжыкIэхэм гала-концерт къафатышIт.

ДАУТЭ Анжел.

Шъоушыгъу узым пэуцужыгъэным и Дунэе мафэ фэгъэхыгъ

Мафэ къэс улыплэмэ...

Шэклогум и 14-р — шъоушыгъу узым пэуцужыгъэным и Дунэе мафэ — 1991-рэ илъэсым кыбгъагъэжъагъэу хагъэунэфыкIы. Мэфэклэу, гушIогъо мафэу щытэп, ау а узыр кызыхагъэщыгъэхэм «замытыным», ахэм яIoфыгъохэм обществэм, къэралыгъом нахъ аналэ атырагъэтыным кызыщыфэджэхэрэ маф. Ар зытырагъэфагъэр Канадэ щыпсэуштыгъэ физиологэу Фредерик Бантинг — инсулиным игормон къэзгытыгъэхэм ащыщ шIэныгъэлэжыр — кызыхъугъэ мафэр, шэклогум и 14-р, ары.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ испециалистэу Зезэрэхъэ Марыет кыбгъэрэтиIуагъэмкIэ, тиреспубликэкIэ мы лъэхъаным шъоушыгъу уз илэу учетым зыныбжъ илъэс 14-м нэсыгъэ кIэлэцIыкIу 42-рэ хэт. А пчъагъэм щыцэу инсулин зыхамыльхэрэр зы нэбгыр нылэп, адрэхэм а Iэзэгъу уцыр мафэ къэс агъэфедэн фае. КIэлэцIыкIухэм а узыр ялэ зыхъукIэ, ащ лъыпытэу инсулиныр араты. Зыхэжъогухэм (ильэс 14-м кыбгъагъэжъагъэу 18-м нэс зыныбжыгъэхэм) сымаджэу нэбгырэ 23-рэ къахагъэщыгъ. Зыныбжъ икътугъэхэм шъоушыгъу узыр зилэу ахэтыр, учетым хагъэуцугагъэр нэбгырэ 10097-рэ. Ахэм ащыщэу нэбгырэ 9148-мэ инсулиныр агъэфедэ, ящылэныгъэ ащ епхыгъэ хъугъэ.

Специалистхэм кыбгъэрэхагъэщырэмкIэ, мы пчъагъэхэр нахъыбэнхи ылъэкIышIт, сыда плэмэ узыр илэми ымышIэу, заримыгъэууплэкIугъэу псэурэр макIэп. ГухэкI нахъ мышIэми, мы узыр гъэхъужыгъэныр медицинэм непэ иамал кыыхырэп. Ау ренэу специалистхэм кыхагъэщы, медицинэ шIэныгъэр зы чIыплэ зэримыгъэрэм ишIуагъэкIэ, шъоушыгъоу лъым хэлъым улыплэп, ащ зэхъокIыныгъэу сыхат пэпчъ, мафэ къэс фэхъурэр зэбгъэшIэн зэрэплъэкIышIт амалхэм зэрахахъорэр. Ахэр кызыфэгъэгъэфедэхэмэ, врачхэм къагъэуцурэ шапхъэхэм атетэу упсэумэ, а узым ыпкъ кыкIыкIэ цIыфым къеутэкIырэ нэмыкI уз хылыгъэхэм защыуухъумэн зэрэплъэкIышIтыр медикхэм кыкIагъэтыгъы.

Нэбгырэ пэпчъ ипсауныгъэ нахъ мылькышхо илэп. Тышъуфэлъало а байныгъэр къэухъумэгъэным иамалхэм нахъ шIуагъэ кышIуфахъэу, щылэныгъэм идэхэагъэ зэхашъушIэу илъэсыбэрэ шъупсэунэу.

ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.

ПРОЕКТХЭР КЪЫШЪОЖЭХ, ИНВЕТОРХЭР

ХьакIабэмэ якIуапIэ хьушт

Бэдэр зэфыштыкIэ шылакIэм тишыIэныгъэ илэныкIэ пстэури, ыпэкIэ тызэресэгъагъэм фэмыдэу, бэшхокIэ кызырихьокIыгъэх. ГушыIэм пае, нахьыпэм сыдрэ псэуалIи бюджет мылIуагъэ агъэпсыштыгъэмэ, джы тыдэкIи унэе мылIуагъэ шыбгъэфедэн, пшхьэкIи, кэралыгъомкIи, цыфхэмкIи шIуагъэ кьесбгъэтын плэкIышт. Джащ фэдэу экономикэр гъэпсыгъэу, хабзэм ыгъэнэфэгъэ проектхэм унэе мылIуагъэ ахэзылхьэхэрэм инвесторкIэ тяджэ.

Лэухъаным тегъэпсыкIыгъэу социальнэ-экономикэ шылакIэр зэхаштэу, Урысые Федерацием исубъект пстэури яхэбзыхьухьэ ыкIи гъэцкIэ-кIо органхэр хэкIыплэ зэфэ-шхьафхэм алъэхьух, чIыплэ амалэу ялэхэм атегъэпсыкIыгъэ инвестиционнэ площадкэхэр агъэхьазыргъэхэ, агъэнэфэгъэ объектхэм ягъэпсын унэе мылIуагъэ хэзылхьан зылгъэкIыштхэр рагъэблагъэх, яэкономикэ хэбзоньгъэхэр егъэ-шIыгъэнхэм иIофыгъохэр зэрахьэх. Ащ пае экономическэ форум зэфэшхьафхэм ахэлэжэх, агъэхьазыргъэ проектхэм инвесторхэр ащагъэгъуагъэх, гъусэгъушIу хьун зылгъэкIыштхэр рагъэблагъэх.

Экономикэм игъэтэрэзын иIофыгъохэр нахьыбэу шIуагъэ кызыратыштыгъэ тегъэпсыкIыгъэу зэрахьэхэ ыкIи тиреспубликэ исоциальнэ-экономикэ шылакIэ хэпшыкIэу хэбзоньгъэхэр егъэшIыгъэнхэр гу-хэлъ шхьаIэу агъэнафэу, Адыгеим ипащэхэр, игъэцкIэ-кIо хабзэ иорганхэр илгъэ-заулэ хьугъэу кьалэу Шьагъэ шыкIорэ экономическэ форумым хэлэжэх, экономикэм хэ-хьоньгъэхэр езыгъэшIын зылгъэкIышт лэныкIыгъэхэу республикэм илэхэм атехыгъэ проектхэр кышагъэблагъэх, форумым хэлэжэхэр нэIуасэ афашIых, зэзэгъыныгъэхэр адашIых. Мыбжыхьэ шыIэгъэ зичэзу форумым хэлэжэхэзэ агъэхьазыргъэ проектхэм ашышхэм яхьылIэгъэ тхыгъэ-заулэ тигъэзет кыдгъахэ, гъэ-зетеджэхэр, инвестициехэр тиреспубликэ иэкономикэ хэ-зылхьан зылгъэкIыштхэр ахэм

ащыдгъэгъуа-зэхэ тшIоигъу.

Адыгеим туризмэм хэбзоньгъэ шегъэ-шIыгъэным, а Iофым инвесторхэр кыхэгъэлэжэбгъэнхэм бэкIае шIагъэ игугъу зашIырэр. Шьыпкьэ, тызэрэфаем диштэу а Iо-фыр джырэкIэ кIэкIыплоншIэ-кIышттэп. Сыда Iомэ, тэ кызыратыштыгъэ, республикэм нэкIокIыгъэу илэхэм ягъэ кьэмькIоу пфэошттэп. Ащ кы-хэбзоньгъэ Шьагъэ шыкIорэ Олимпиадэм изыфэгъэхьазы-рагъэкIокIырэри, экономикэ кризисэу кызыратыштыгъэм кызыдихьыгъэ Iофыгъохэри. Шьыпкьэр Iомэ, уахтэу тешIэштIыр непэ кьэшIэгъуае, ауми, Шьагъэ епхыгъэ IофшIэнхэри аухынхэкIэ бэп кьэнэ-жыгъэр, а Iофыгъори текIын, хы ШьуцIэ Iушгъом Iуль чIыгури аухын, мылIуагъэу зилэхэм ар зышхьафэгъэштIыр амыгъоты-жыу, Адыгеим кызыратыштыгъэу лэухъани кыхэкIын.

Сыд фэдэ проект гъэшIэгъонхэ ыкIи мылIуагъэу илгъэ, зыхэлплхьанкIэ IофыгъошIу-ха Адыгеим шагъэхьазыргъэхэр? Пстэури анахьыбэу мылIуагъэу зышхьафэгъэхэм ыкIи шIогъэ икIу кьэзытын зылгъэкIыштхэм ашыш кьэ-шхьа-климатическэ курортэу «Лэгъо-Накь» гъэпсыгъэным ехьылIэгъэ проектэу форумым кышагъэблагъэхэу агъэгъуагъэр. **Ащ егъэнафэ хым метрэ миншIэ Iэпэ-цыпэкIэ нахь лэгъэ чIы-плэхэр кышафэхэу, дэзышхьэ-хэрэ канатнэ гъогу пчъагъэ, нэбгырэ 5500-м тельгытэгъэ хьакIэштхэр, шханIэхэр, зыгъэпсыгъыплэхэр, спортивнэ ыкIи нэмыкI объектхэр а чIыплэм цыгъэпсыгъэнхэу. Зэ екIолIэгъукIэ нэбгырэ мин 20-м нэсэу а чIыплэм лыжэ-хэм атетхэу кышагъэблагъэн алгъэкIышт. Мы чIыплэм осыр метрихым нэс икуа-гъэу кышхьэ, илгъэсым мэ-фэ 250-м тыгъэр кышхьэ.**

Арышгъ, ишыкIэгъэ объектхэр загъэпсышхьэхэ, хьакIэхэр хьоеу кьэкIонхэ зэралгъэкIы-штым цэч хэлгъэп.

Инфраструктурэм ехьылIэгъэ Iофыгъохэр мы чIыплэм хэбзэ мылIуагъэу шагъэпсых. Вольтышхо зилэ электрическэ линием иапэрэ чэзу 2007-рэ илгъэсым мы чIыплэм шатыгъ. Ащ бюджет мылIуагъэу сомэ миллион 98,4-рэ пэIуагъэхьагъ. **2009-рэ илгъэсым кышхьэ-жыгъэу станицэу Даховскэм кышхьэблагъэу «Лэгъо-Накь» екIолIэрэ гъогу агъэкIэ-жыу. А IофшIэнхэм бюджет ахьышхьэ сомэ миллион 735,2-рэ апэIуагъэхьагъ. Бюджет ахьышхьэ сомэ миллион 647-м ехьэу пэIуагъэхьагъ ыкIи 2013-рэ илгъэсым ехьылIэу курортэу «Лэгъо-Накь» зыдэ-цытышхьэ чIыплэм электри-ческэ тэвэр лэагъэIэсышт.**

А илгъэсым инженер инфраструктурэм иобъектхэр (псыр, псы-шIоир зышхьафэгъэхэр, нэ-мыкIэхэр) агъэпсыштых. А IофшIэнхэм сомэ миллион 105-м ехьэу апэIуагъэхьагъ. ЗэкIэмкIи кышхьэ-лыжэ трассэм кило-метрэ 60 фэдиз икIыхьэгъэшт, ахэм язышхьэIэгъэшт подъёмник 16 агъэуцунэу инвестиционнэ проектхэм егъэнафэ.

Илгъэ псаум кьэуцу имыIэу Iоф зышIэгъэ кышхьэ-клима-тическэ курортэу «Лэгъо-Накь» инфраструктурэ иобъектхэр гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ Федеральнэ программэу «Урысыем и Къыбл» зыфиIоу 2003—2007-рэ илгъэсым ыкIи а программэ дэдэу 2008 — 2013-рэ илгъэсым ателгыта-гъэхэм, джащ фэдэу гухэлъ гъэ-нэфэгъэ зилэ Республикэ про-граммэу «Адыгэ Республикэм 2004 — 2009-рэ илгъэсым социальнэ-экономикэ хэбзонь-гъэу ышIыштхэр» зыфиIорэм ыкIи программэу «Адыгэ Рес-публикэм итуристскэ-рекре-ационнэ комплекс 2007 — 2011-рэ илгъэсым хэбзоньгъэ-хэр егъэшIыгъэнхэр» зыфиIо-рэм атегъэпсыкIыгъэх. **2013-рэ илгъэсым ехьылIэу зэкIэмкIи ахэм бюджет ахьышхьэ сомэ миллиардрэ миллион 932,1-рэ апэIуагъэхьагъ. Проектхэр зэкIэмкIи сомэ миллиарди 7,6-м тельгытагъ.** Инвестор-хэм ямылIуагъэу джащ фэдиз про-ектым игъэцкIэжынын хэлъ-хьэгъэн фае. А мылIуагъэу чэзу-

фагъэр зы лэныкIыгъомкIэ авто-мобиль гъогуу МыекIуагъэрэ Гъозэрыплгъэрэ ззыпхьэхэрэм кьеуалIэ, адрэ лэныкIыгъомкIэ псыхьоу Шьхьэгъуагъэ лгъэсы. Мы чIыплэм мэшIоку гогъу екIуалIэ. Инженернэ инфра-структурэм ехьылIэгъэ ухьа-зырыныгъэу шыIэр псымрэ ка-нализациемрэ зэрешIэгъа-хэхэр ары. Джащ фэдэу гу-хэлъ гъэнэфэгъэ зилэ Феде-ральнэ программэу «Урысыем и Къыбл» зыфиIорэм тегъэ-псыкIыгъэу поселкэу Каменно-мостскэм газрэ псырэ рашэ-лагъэх. Гъогубгъу сервисыр гъэпсыгъэным ехьылIэгъэ зэзэ-гъыныгъэу зэдэшIыгъэм тетэу гектар 14 зэлыуыгъэу объект-хэр агъэпсыштых. ЗэкIэмкIи проектхэр сомэ миллион 943-м тельгытагъ.

Каменномостскэм непэ нэб-гырэ мини 10 фэдиз шэпсэу. Мыр КъоухьэпIэ Кавказым изыгъэпсыгъыплэ анахьыжхэм ашыш. Кавказым джа ишгъо-лыр екIолIэрэ кьушхьэ-лгъэ-рыкIо маршрутхэр мы чIы-плэр ары кызышхьэжэхэр. Каменномостскэр Адыгеим иту-ристскэ гъогухэм язэхэкIыплэ шхьаIэу шыт. Мы чIыплэм кышхьэжэх псыхьохэу Дахэ, Сахрай, Фэдз, Фарзэ якIэхэм якIолIэрэ маршрутхэр. Непэ поселкэу Каменномостскэм туристическэ предприятияшI фэдиз дэт, хьакIэшхьэ-хэр гъэ-псыгъэнхэм инвестициехэр халхьэх, кьоджэ туризмэм хэбзоньгъэхэр шэпIых. Ка-менномостскэм ыкIи ащ илгъэ-блэгъухэм чIыопсым, та-рихьым, культурэм япхыгъэ объектхэу, цыфхэм ашIо-гъэшIыгъонэу зышхьафэгъэхэр чIыплэхэр илэх. Арышгъ, имылIуагъэу фэдэ кьэзыгъэты зы-шIоигъэхэм мы объектми ана-лэ кытырадзэн алгъэкIыштэу кытшIошIы. Зэралоу, зы-шхьафэгъэпсыгъыштыр цыфхэм агу ыхьыным тельгытагъэу гъэпсыгъэмэ, кьэкIокI хьакIэ-хэр хьои зэрэхьуштхэм уехьы-рэхьышхьэжыныу шытэп. Ты-фай ыкIи тышгъугъы илгъэсыбэ темышIэу зигугъу кьэтшIыгъэ объектхэр нэрылгъэу кыт-фэхьунхэу ыкIи тызэрэшхьы-гъырым тегъэпсыкIыгъэу тирес-публикэ шIуагъэ кыфахьыныу.

Зигугъу кьэтшIыгъэхэм ана-мыкI инвестиционнэ проект-хэри туризмэм ехьылIагъэу шыIэх. Ахэми инвесторхэм аналэ кьатырадзэн алгъэкIышт.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Турист зыгъэпсыгъыплэу «Хьаджэхьу»

ЫпшгъэкIэ зыцIэ кышхьэ-лгъэ объектхьом курорт мэ-хьанэ илгъэ, джы тыкызыте-гушыIэгъэшт туристхэмкIэ зы-гъэпсыгъыплэу шытышт объект. Проектхэм егъэнафэ зыгъэпс-фыным тельгытэгъэ объект пчъагъэ чIыплэу агъэнэфэгъэм цыгъэпсыгъэнэу. **Ахэм ашы-щых хьакIэштхэр, автомо-биль гъэуцунIэхэр, шханIэ-хэр, спортивнэ-оздорови-тельнэ объектхэр, псыхьэ-лэушгъом шагъэпсын фэе аква-паркыр, вертолет тIысы-плэр, деловой гунчэр, инст-рукторхэр зышагъэблагъэ-хэр еджанIэр, нэмыкIэхэр.** А зэпстэур поселкэу Каменно-мостскэм псэуалгъэхэр цыгъэ-псыгъэнхэм тельгытэгъэ генпл-анэу зэхэгъэуцагъэм дештэх.

Турист зыгъэпсыгъыплэу агъэнэ-

Апэрэ курсым щеджэхэрэм афэгущыуагъэх

Адыгэ Республикэм ренэу Иоф зышлэрэ иллыкюу УФ-м и Президент дэж щылым Адыгейм икыгъэху, Москва иапшээрэ еджаплэхэм ачлэхыгъэху апэрэ курсым щеджэхэрэм зэлуклэгъу адырилагъ.

Зэлуклэр кызыуахыгъ Адыгэ Республикэм ренэу Иоф зышлэрэ иллыкюу УФ-м и Президент дэж щылым ипашэ игуадзэху Быслымэн Расулрэ Бэрэдж Вадимрэ. Члэхыгъу ушэтынхэр аклуи, Москва иапшээрэ еджэплэ анахь дэгъухэм зэралэхыгъэхэм фэшл апэрэ

курсим ис тиныбжыкълэхэм ахэр афэгущыуагъэх. Нэужым Представительствэм иИофшлэн зэрэзыхышээр, пшээрлыгъу ыккы мурадэу илэхэр студентхэм кыафалотагъ, Адыгейм икыгъэ студентхэм мыхэр сыдигъуи Иэпылэгъу кызырафэхуштыр кыаралыагъ. Зэлуклэгъум даклоу АР-м икыэрагыгъо хэбзэгъуцу органхэмрэ федеральнэ ведомствэхэмрэ зэпхыныгъэхэр ялэху зэрэздэлажэхэрэм нэмыкълэу, республикэм икультурэ кыэухъумэгъэным епхыгъу пшээрлы

шхыалэхэр зэрагъэахлэхэрэм ныбжыкълэхэм кыафалотагъ. А Иофшлэнхэм ахыгъу Адыгейм и Представительствэ культурэм ылыныкълэу Иофшлэнхэм зэфэшхыафхэм ахэлажэ, общественнэ организациехэм Иэпылэгъу афэху.

Конференц-залым шыклогъэ зэдэгущылэгъум буж АР-м и Представительствэ студентхэр экскурсие ашагъэх. Ныбжыкълэхэм бэ гъэшлэгъонэу кыалэгъугъэр. Гушылэм пае, мыр зычлэт унэм ипроект зыгъэцклагъэр урыс архитектурэм егъэжэплэшлэ фэзышлыгъу Матвей Казаковым иллакьо кыыхыкыгъэ Людмила Казаков ары. Унэр ипроекткълэ даху зеришлыгъэм имызакъоу, адыгэ лъэпкъ культурэм ишэнхэбзэхэр кыдылхытэхэзэ, тхыпхъэ дахэхэмкълэ ыгъэклэрэклагъ.

Джащ фэдэу культурэмкълэ ыккы общественнэ зэпхыныгъэхэмкълэ консультант шхыалэу Ева Шанибовам Представительствэм адыгабзэ зэрэщызэрагъэшлэн алъэкыштыр студентхэм кыарилыагъ.

Урысыем икыэлэ шхыалэ лъэпкъ зэфэшхыафыбэ щэпсэу, ахэр яшэн-хэбзэхэмкълэ, якульту-

рэкълэ зэтэкълых. Зэкълэми анахь шхыалэр лъэпкъ пэпчэ икультурэ кыэухъумэгъэныр, Иэпылэгъу фэхыгъэныр ары. Москва щыпсэурэ адыгэхэм апае илъэс 11-м кыехыгъу лъэпкъ кыэшхыкълэ ансамблэу «Адыги» зыфилорем Иоф ешлэ, адыгэ кыашгом ишлыкълэхэм зачызыгъэгъуазэ зышлоигъохэр мыщ кыэкълонхэ алъэкълэ. Пшээрлыгъ шхыалэу ансамблэм илэр кыткълэхыгъэр лэужжэр адыгэ лъэпкъым икультурнэ клэн бай щыгъэгъозэгъэнхэр, тишэнхэбзэхэр кыэухъумэгъэнхэр ары.

Зэлуклэм икълэхым студентхэр ланэм рагъэблэгъагъэх, тичыплэгъухэр нахь блогъэу нэлуасэ зэфэхыгъэх, хэбзэ зэрафэхыгъу, нэпэплэ сурэтхэр зытырагъэхыгъэх. Нэужым Адыгэ Республикэм ренэу Иоф зышлэрэ иллыкюу УФ-м и Президент дэж щылым игуадзэхэр студентхэм тапэклэ яшлэныгъэхэм ахагъэхонэу, лъэныкьо зэфэшхыафхэмкълэ гъэхыагъэхэр ашлынху кыафалэгъуагъэх.

Адыгэ Республикэм ренэу Иоф зышлэрэ иллыкюу УФ-м и Президент дэж щылыр.

ПЕНСИЕХЭМКЪЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Иплалъэм кыэзымытыгъэхэр агъэпщынэщтых

Тызыхэт илъэсым тельтыгъэ отчет компаниер шэклогум и 15-м аухы. Ар кюзэ шлокъимылэ пенсие ыккы медицинэ страхованиехэмкълэ илъэсым имэзибгъу кыафалыгъэ ыккы атыгъэ страховой тынхэм яхыплэгъэ отчетхэр ыккы ащ дыкыгъоу ялофшлэхэм яхыплэгъэ персонифицированнэ учетым епхыгъэ кыбархэу яшэнэрэ кварталым тельтыгъэхэр, а тынхэр зытыхэрэ Иофшлэн мини 7-м ехыуэрэм УФ-м Пенсиехэмкълэ ифонд и Адыгэ республикэ Къутамэ ичылплэ органхэм кыарахыплэнхэ фае. А плалъэм ехыулэу кыбархэр кыэзымытыгъэхэм законным зэригъэнафэрэм тетэу пшгъэдэкълыхь арагъэхышт. Непэ ехыулэу зэрэгъэпсыгъэмкълэ, а кыбархэр кытлыгъэгъэлэсыгъэх страховой тынхэр зытыхэрэ Иофшлэн ыккы шхыгъэзкъо предприниматель 5248-м е ахэр зэкълэ кызытын фаехэм япроцент 74,2-м.

2011-рэ илъэсым кышыублагъу цыфхэм Иофшлэн язытыхэрэм квартал кыэс страховой тынхэм яхыплэгъэ отчетхэр УФ-м Пенсиехэмкълэ ифонд, шлокъимылэ медицинэ страхованиемкълэ Федеральнэ ыккы чылплэ фондхэм (ФОМС-р ыккы ТФОМС-р) алъагъэлэсынхэ фаеу зэрэщытым имызакъоу, персонифицированнэ учетым ехыплэгъэ кыбархэри кыатынхэ фаеу щыт. Отчетитлур зэгъусэху кызыратыхэрэм ишлуагъэкълэ хуэкълонхыгъэху хашлыгъэхэрэ нахь макълэ ыккы отчетхэр нахь дэгъоу гъэхызырыгъэх мэху. Джащ фэдэу персонифицированнэ учетым ехыплэгъэ кыбархэр квартал кыэс кыатынхэ фаеу зыклагъэпсыгъэр граждандхэм пенсиехэм яхыплэгъэ фитыны-

гъэху ялэхэм афэгъэхыгъэ кыбархэр, бужыкълэ пенсиеу кыаратыштым мылкъу зыщызэлуагъэкълэрэ лахъу илэри зэрэдыхэтэу, ренэу игъэ кыужыгъэнхэ фаеу щытыш ары. Пенсие афэгъуцугъэным иплалъэ кызыскълэ а кыбархэм яшлуагъэ кыэкълэжышт.

УФ-м Пенсиехэмкълэ ифонд и Адыгэ республикэ Къутамэ отчетхэр кызыратыштхэр зырагъэкъудыгъэ аужырэ мафэм нэс зэкълэханэу зэримышыклагъэр Иофшлэнхэм агу кыегъэкълэжы. Гушылэм пае, шэклогум и 16-м тазыр санкциехэр агъэфедэхэзэ документхэр алахыштых.

Иофшлэнэу кыпыкыштыри уахътэу ыхыштыри нахь макълэ шлыгъэнхэм фэшл, электроннэ шлыкълэм тетэу документхэр кыэтыгъэнхэр Иофшлэнхэм игъоу афэтэлэгъу. А шлыкълэм тетэу отчетхэр кытлыгъэгъэлэсынхэм ишыкълэгъэ формэхэр ыккы цыфхэр страховатъ зышлыгъэхэм РСВ-1-р кызыратышт шлыкълэм зэхыкълонхыгъу фэхыгъэхэр, персонифицированнэ учетым ехыплэгъэ кыбархэр кызыратыштхэ шлыкълэр УФ-м Пенсиехэмкълэ ифонд иофициальнэ сайт (www.prf.ru) илэ едзыгъоу «Работодателям» зыфилорем ижыугъотэштых. Джащ фэдэу ахэр ПФР-м ичылплэ органхэм кыащышъуатыштых.

ДЭГУМЫКЪО Валентина. ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ страховой тынхэм пещэныгъэ адыгэхъэгъэныр зэхэсгъэнымкълэ, цыфхэр страховатъ зышлыхэрэм Иоф адэшлэгъэнымкълэ ыккы чыфэу ателхэр кыагъэтыжыгъэнымкълэ иотдел ипаш.

Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкълэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкълэ и Министерствэ иунашъоу N 193-р зытетэу «Сабыибэ зилэ ныхэм тын лъаплэхэр афэгъэшшошэгъэнхэм илоф хэплэщт коммиссием изэхэщэн ехыллагъ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым Ионыгъом и 15-м аштагъэм зэхыкълонхыгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Кадрэ зэхыкълонхыгъэхэм япхыгъу унашъо сэшлы:

1. Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкълэ и Министерствэ иунашъоу N 193-р зытетэу «Сабыибэ зилэ ныхэм тын лъаплэхэр афэгъэшшошэгъэнхэм илоф хэплэщт коммиссием изэхэщэн ехыллагъ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым Ионыгъом и 15-м аштагъэм мыщ фэдэ зэхыкълонхыгъэхэр фэшлыгъэнху:

1) коммиссием хэгъэкълэгъэнэу:

«Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм социальнэ политикэмкълэ, цыфхэм япсауныгъэ икыэухъумэнкълэ ыккы ветеранхэм ялофхэмкълэ икомитет идепутат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);»

2) мы кыкълэлыкълэхэр коммиссием хэгъэхыгъэнху:

«Адыгэ Республикэм Иофшлэнымкълэ ыккы социальнэ хэхьоныгъэмкълэ и Министерствэ клэлэцылкълэхэм, бзылфыгъэхэм ыккы унагъом ялофхэмкълэ иотдел ипашэ;»

«Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетэу культурэм, унагъом илофхэм ыккы общественнэ организациехэм гъусэныгъэ адырлэным фэгъэзагъэм иллыкълэ».

3) сатырэу «Клэлэцылкълэхэм, бзылфыгъэхэм ыккы унагъом ялофхэмкълэ иотдел ипашэ» зыфилоу «Клэлэцылкълэхэм, бзылфыгъэхэм ыккы унагъом ялофхэмкълэ специалист-эксперт шхыалэ» зыфилоуэмкълэ зэблэхыгъэнху.

2. Кыбар-правовой отделым ипашэу О. В. Долголенкэм Урысые Федерацием исуъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхыным пае ыккы гъэзетху «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэм зэ кыдэкълэрэ сборнику «Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхуугъоагъэхэр» зыфилоу кыыхауыным пае мы унашъор алэкълэгъэханэу.

3. Кызыхауыгъэр мафэм щыублагъу мы унашъом кълуачлэ илэ мэху.

4. Мы унашъом игъэцкълэн зэрэклорэм иуплэкълун министрэм иапэрэ гуадзэу А. Т. Османовыр фэгъэзэгъэнху.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

кы. Мыекыуапэ, чъэпыогъум и 20, 2011-рэ илъэс N 262

Мэкъу-мэщымкIэ хэхъоныгъэхэр ешIых

Бжыхъэ маз, пчэдыжыпэ чыIэагъ. Красногвардейскэ районым шыщ колхозу «Родина» ибылымэхъо фермэ Иофшэным ижъотыпIэм тынэсыгъ. РайонымкIэ анахъ дэгъоу зыщылажъэхэрэм мыр ащыщ. Чэмышчхэмрэ былымэхъохэмрэ зэресегъэхуэ ялоф псынIкIэу ашIэщыгъэ. Зыхэм чэм уцупIэхэр аукъэбзыщыгъэх, адрэхэм Iупхъу аратыштым псы хакIэщыгъэ. Былымэхъо фермэм шылажъэхэрэр къуаджэм дэхэм апэу къэтэджих. ЧыIи фаби ямыIэу Иоф ашIэ. Мыщ фэдэу лажъэхэрэм къагъахэрэм апэу тыкIэупчIагъ. Чэмышчхэм мини 10 — 12, былымэхъохэм пэсэкло Иофыри дахышъ, мин 13 — 14-р къагъахъуу къытаIуагъ.

Фермэм изоотехник шъхьаIэу Дэхъумэ Аскэр унчIэ заулэ еттыгъ.

— Чэм пльыжъ лъэпкыр ары нахьыпэм фермэхэм атетыщыгъэхэр, шъошъуехэр шIуцIэ къолэных. Ар сыда къызхэкIыр?

— Ильэс заулэуэ узэкIэбжымэ мы чэм шIуцIэ къолэнхэр Германием къытфырашыгъагъэх анахъ лъэпкъ дэгъоу дунаим тетхэм ащыщэу алуи. Шыпккъэ, шабэ къаты, ау дэгъоуи бгъэшхэнхэ фае. Чэм пльыжым ышхырым фэдитIуIэ нахьыбэу мыщ ешхы, IыгыгъошIуэх. Чэш-зымафэм зы чэмым щэ литрэ 16-м кIигъахъуу къеты.

ЗэкIэри зэхэтэу мыщ шылажъэхэрэр нэгбгъэ 14 мэхъух. Былымшъхъэ 400 фэдиз алыгъ. Уахътэ къызыщыкIырым зыщыгъэпсэфыщт, шай зыщешъошIхэ, ялофхэр зыщырахъуахъшхэ унэри афызIуахыгъ. КIымафэм, чыIэ дэдэ зыщыхъурэм, зыщыгъэфбэщт хъакури ащ ит.

— ЧыIэ дэдэ зыхурэм хъаку машом тызэрешалIэ, ащ зыщыдгъэфбэбнэр тикIас, — ало былымэхъохэм.

Пчэдыжъ Иофшэныр былымэхъо фермэм зыщаухым тэри тигъоу едгъэхуыгъ. Район администрациер зычIэт унэм тыкIуагъ. **Красногвардейскэ районым иадминистрациие ипащэу Тхылъэ-нэ Вячеслав апэу тылукIагъ ыкли унчIэ заулэ еттыгъ.**

— Районым имэкъумэщ хьызмэт сыда хэхъоныгъэу иIэхэр?

— Аужырэ илгъэс зыщыплIым чIыгулэжыным чIыфхэм нахъ зыфагъэзагъ. Чыгоу тIэм ипроцент 65-р фермерхэм алэжы. Мыр сфэгъэхурэп, мыщкIэ IэпыIэгъу сищыкIагъ алоу аужырэ уахътэм хьызмэтшIапIэхэм япащэхэм ащыщ зи къысэолIагъэп. Ащ къегъэлъагъо ежъ-ежыруу лэжъэнхэ амалхэр зэриIэхэм фэшI ялофхэр нахьышIу зэрэхуыгъэхэр. Алъэ теуцонхэмкIэ апэрэ лъэбэжъоу ар сэлъыгъ. Нахъ зыщыгуыжыкIэхэ хуыгъэх ыкли хагъахъозэ лъэкIуатэх.

Ильэс 87-рэ хуыгъэшъ рай-

оним ыныбжъ а уахътэм къыкIоцI бжыхъэсэ лэжыгъэхэм тонн мин 70-рэ къарахыгъэу районым итарихъ зыкли къыхэкIыгъэп. Мыгъэрэ илгъэсым ащ нахъ баIуи кытхыгъ. Гектар 1500-м фэдиз пындрэуи мы илгъэсым тI, ащи макIэп къытыштыр.

Шыпккъэ, тIлэх тфэмыгъэхуэхэрэри. Севооборот зыфаIорэмкIэ тIлофхэр тIэкIу тфызэпыгъафэхэрэп. ХьызмэтшIапIэ инхэм ар нахъ къадэху, ау нахъ цыкIуэхэм ар джыри афэгъэхурэп, техникэу яIэри нахъ макI.

Коцыр, тыгъэгъазэр, соер арых нахьыбэу хьызмэтшIапIэ инхэм алэжъэхэр. Ащ хагъэкIуадэрэм фэдитIу къыхахыжы.

— Вячеслав, колхозхэм ащыщхэр шъумыгъэкIодыгъэхуэ джыри шъуиIэх. ИкIыгъэ лIэ-шIэгъум ия 90-рэ илгъэхэм ахэр зэхэзыжыкIэ зэхъум шъо къызтэжъыгъэнхэ шъулэжыгъэ. Сыдэуштыр ар къыжъудэхуыгъа?

— А илгъэхэр, нэмыкIхэм афэдэу, къуаджэм дэс лэжъаIохэмкIэ къыныгъэх. Ау колхозхэм пащэу яIэхэм яшIуагъэкIэ къызтэнагъэхэр тIлэх. ЗэкIэри къэдгъэншъуыгъэхэп, ау колхоз пэрытхэм ятхъаматэхуэ лIыгъэ зыхэлъхэм яхьызмэтшIапIэхэр къызтэтырагъэнхэ алэжыгъ. Ильэс 15 — 20-кIэ узэкIэбжымэ къыныгъэ. ХьызмэтшIапIэм хэлплъхъагъэм къэбгъэхуэн хэгъэкли, хэбгъэкIодагъэр къыхэмыхыжышъоу щытыгъ, федагъэп. Былымхуныр тIэкIу къызтэнагъ, ау ащи шыкIагъэхэр фэхуыгъэх. Арэу щытми, чэм миным ехъу районым ит, щэ тонн 15 — 16 чэш-зымафэм къащы. Щэ заводри бэмышIэу агъэцэкIэжыгъ, щэр зэрашэлIэни тIлэ хуыгъ. Республикэм ихьызмэтшIапIэхэм ябылымэхъо фермэхэм щэу къащашырэр зэкIэ пшгэмэ, ащ ипроцент 65-р тэ тирайон иIахъ.

— НэмыкI районхэм инвесторхэм бэдэжэндэу ячIыгу Iахъхэр аратыгъэх. Шъо шъуириайонкIэ ащ фэдэхэр шъуиIэхэ?

— Сэри а лъэныкъом зызгъа-зэ пэтыгъ. Ащ фэдэ чIыпIэхэри

къыхэкIыгъэх, ау сэ зэрэслыгъэрэмкIэ, чIыгур ащ къыщыхуыгъэм, тесым ылэжыжынын фае. Джыдэдэм джарэуштыгъу сепллы. Тидэ къыкIырэми ар ылэжышты, фэдэ къехыфэкIэ пылгышты. Ау социальнэ Иофхэу уиIэхэм икIоу къахэлэжъэщтхэп. Арышъ, ежъ чIыгур къыщыхуыгъэм ичIыгу ерэлэжыжъ. Тэ джыдэдэм зыгорэм едгъэлэжынын тIуагъэкли чIыгу нэкли амьлэжъэу тIлэжъэп. ИлгъэситфыкIэ узэкIэбжымэ тичIыгу ызыщанэ фэдизыр тымылэжъэу тIлагъ. А лъэхъанми инвесторхэм сыкъаджэ сIлоигъуагъ, ау хуыгъэп. СырыкIэ-гъоужырэп зэрэзэпымыфагъэмкIэ. Сыда Iомэ мы илгъэси 3 — 4-м дунаир зэхъокIыгъэ. Экономикэм изытет тIэкIу нахьышIу хуыгъэ. Бэдзэрым уасэхэр зыпкъ

тет зэхъокIы, нахьыкIэхэр къежъэх. Фермер зытфыхмэ лэжъа-ным зыкышчырамыгъанэу техникIэр къызIэкIагъахъэ. Ау нахьыбэмэ джыри ащ фэдэ амал яIэп. Джахэм амаIышIухэр яIэхэм, чылэпхъэшIухэри техникIэри ядгъэгъотынхэм тадэлэжъэн фае.

Мы илгъэс зытIушым техникэ зэфэшъафэу 50 фэдиз фермерхэм ащэфыгъ, ау ар икIурэп. Чыгу гектар 15 фэдизмэ бжыхъэсэ лэжыгъэхэр къащытэгъэ-кIых. Джар тхъамэфитIуIэ Iутхыжышъу зыхуыкIэ, зыгорэм ехышчырэу Иоф тэшIэу пльытэ хуыщт. Техникэри, чылапхъэри, Иофшэныр зэрэзэхъагъэри зэтебгъафэхуэ улажъэ зыхуыкIэ къыкIэкIыштыри нахьыбэщт. Джащыгъум центнер 60-м къы-

къырегъэуцох. ТырыкIэгъоужыр-рэп процент 95-у тичIыгу зылэжъ-хэрэр районым зэрэщышхэм.

Тэ тимыеу тирайон къэкIуагъэхуэ бэп лажъэхэрэр. Зым пындрэ елэжы, ари республикэм щыщ кIал, адрэр Москва къыкIыгъ, къоухэр зыщахуышхэ къа-кыр зэхэтхэр арегъэшIых. Сомэ миллион 300 фэдиз хилъхъагъ ащ, ау джыдэдэм яИофшэныр зэпа-гъэуыгъ. Ащ гектари 10 чIыгоу ылыгъыр. Мыхэм Иофшэныр зырагъажъэкIэ, къэтылэжырэ бы-лым Iусыр зыдэтхынын тIлэ хуыщт.

— ШъуанэкIэ сыд фэдэ мур-аджа зыфэхъыгъэууцужъхэр?

— Мафэ къэс техникэм изы-

шымекIэу лэжыгъэр зы гекта-рым къыпхыжынын пльэкIышты. Мы илгъэсым гектарым центнер 70-м нэсэу лэжыгъэ къызыжы-жыгъэ хьызмэтшIапIэ заулэ тIл. Ар Европэм къышахыжыжырым фэдиз. 1986—87-рэ илгъэситIум центнер 50 районым лэжыгъэу зы гектарым къытыгъэу къыша-хыжыштыгъэр, тэ ар къызызэ-тынэкIыгъэр бэшIагъэ. Джы тех-нологиякIэхэр дгъэфедэхъэ цент-нер 60 — 70-рэ зы гектарым кытхуэ Иоф зэрэтшIэщтым тыш-лын фае.

Республикэм ит хьызмэтшIапIэхэм аубытырэ чIыпIэхэмрэ чIыгум идэгъугъэрэ къыдалы-тэхъэ, куп-купэу агошчыгъэх. Красногвардейскэ районыр зы-хэхэрэ купымкIэ апэрэ чIыпIэр лэжыгъэ IухыжынынымкIэ мы-гъэ къыхыгъ. Ащ пае Щытху тхылърэ сомэ мини 100-рэ шIу-хъафтынэу Адыгеим и Лышъхъэ ахэм аритыгъ.

Лэжыгъэ къэгъэкIыным, бы-лымхуыным адакIоу мы аужырэ илгъэхэм хэтэрыкIэхэм Красно-гвардейскэ районым зыщарагъэ-ушъомбгъу. Анахъуу къэбыжы-ер, цумпэр, помидорыр къагъэ-кIых. Итальян шIыкIэм тетэу цумпэр къэгъэкIынуу мыгъэ зы-гъэтIысыгъэхэри яIэх. Зыщыщы-кIагъэм цумпэм псыр IэкIэхъанэу псыкъэкIуапIэхэр иIэхэу ыкли пленкIэу ухъумагъэхуэ ахэр гъэ-псыгъэх. Селюу Красногвардей-скэм шыпэсэу ШхончыбэшIэ Ас-

лтан къыугушшысыгъэ техникэм-кIэ Иофиш-плIыр зэдагъэцакIэзэ, цумпэр агъэтIысыгъ. ЗэшIэгъум чIыгур зэтыреухуэмэ, пленкэр тырехъо, ащ ыгъунэхэр егъэпы-тэжыкIых. Красногвардейскэ рай-оным илэжъаIохэм яИофшэныр игъом дэгъоу зэшIуахыкI. Мары былымхэм апае силос тонн ми-ниш, уц шхонтIэ упкIэагъэу (сенаж) тонн 2900-рэ, мэкъу тонн 1050-рэ агъэхъазырыгъ. КIыма-фэм ябылымхэр фэхъазырых. Ом изытет нахьышIу зыщыхурэ ма-фэхэм ябжыхъэ губгъо Иофшэ-нхэри ашIэх. Ахэри игъом зэшIуа-хынхуэ мэгуыгъэх.

Районым ихьызмэтшIапIэ за-улэ къэтэкIухъэфэ былымэхъо фермэхэм япчыхъэ Иофшэныр аублагъ. Колхозу Лениным ыцIэ зыхырым ибылымэхъо фермэ тэри тытэхъагъ.

Я 80-рэ илгъэхэм нэмыкI кол-хозуу хъкум итыштыгъэхэм афэ-дзу мыхэм чэм пльыжъ лъэп-кыр ары яIагъэр. Ау зоотехник шъхьаIэу Шэкло Аскэр игукъэ-кIыкIэ, тIэкIу-тIэкIоу чэм пльыжъ-хэм шкIэ шIуцIэ-къолэнхэр къа-кIагъахъозэ, илгъэс пчъагъэкIэ чэмэу фермэм тетыр зэкIэ шIу-цIэ-къолэн ашIыгъэх. Мыхэм афэ-дзу Германием къырашыхэрэр лъэпIэ дэдэх, пльыгъынхэкли нахъ кыин.

Былымэу 1500-рэ фэдиз фер-мэм тет. Ащ шыщэу 550-р ащы. Тонн минихым къехуэ гъэрекIо къаIащыгъ. Мы илгъэсми ащ къышамыгъэкIэным фэбанэх.

Чэмхэр зычIэт къақырхэр зэ-тегъэпсыхыгъэх, чэмхэр аппарат-кIэ ащых, щэр трубэхэмкIэ щэ-угоуиIэм елгъад. Чэмышчэм ялоф ащ къегъэпсынIэ. Бзылфыгъэу чэмхэр зыщыхэрэм зы хуыльфы-гъэ ахэтэу зытэлъэгъум, лъэшэу дгъэшIэгъуагъэ. Тызэресегъэм-кIэ, чэмыр бзылфыгъэ зыщын фаер. Ау мары Харханов Алек-сандр илгъэс пчъагъэ хуыгъэу чэ-мышэу Иоф ешIэ.

Краснодар краим тыхэт зэ-хуым, зэнэкъокъоу шызэхашэгъа-гъэм я 2-рэ чIыпIэр чэмщыным-кIэ ащ къышчыжыгъагъ. Илгъэ-сищкIэ узэкIэбжымэ Адыгеим и Лышъхыи лэжъэкIо дэгъоу къахыгъэщыгъэхэм ар ахэтэгъ, шIухъафтынэу автомашинэу «ВАЗ-2105»-р къыритыгъагъ. Ле-ниным ыцIэ зыхырэ колхозым зэгорэм, Совет хабэрэ шIыIэ зэ-хуым, зэрэщытыгъэм фэдэу, яIа-гъэр зэкIэ къагъэншъуыгъ: былы-мэхъо фермэхэри, хэтэрыкI ыкли чIыгулэжъ бригадэхэри, нэмыкI-хэри.

Джарэуштыгъу Красногвардей-скэ районым къыштылэгъурэр дгъэшIагъозэ, тымышIэрэм ты-кIэупчIэзэ, мафэр ыкIэм фэ-кIуагъ. Мыекъуапэ къызытэгъэзэ-жым тыгъэм ыкIуачIи нахъ ма-кIэ хуыгъэу, хуырэбзэу уашъом екIошъэхыжыштыгъэ. Бжыхъэ чэш чыIэагъэр ащ ычIыпIэ иудонэу гуIэщыгъэ.

ТХЪАРКЪОХЪО Аминэт.
Адыгэ телевидением ижур-налист.

Сурэтхэм арытхэр: колхозу «Родина» ибылымэхъохэм ащыщхэр; колхозым изоотех-ник шъхьаIэу Дэхъумэ Аскэр. Лениным ыцIэ зыхырэ кол-хозым изоотехник шъхьаIэу Шэкло Аскэр.

ШЭНЫГЪЭЛЭЖЬЫМ ИЕПЛЪЫКІЭХЭР

Нэгъуцу Хьамедэ 1946-рэ ильэсым Лазаревскэ районым хэхьэрэ къуаджэу апэрэ Краснэ-Александровскэм къыщыхъугъ. Къоджэ еджапэм ияблэнэрэ класс ыуж Адыгэ кІэлэегъэджэ училищэу Андырхъое Хьусен ыцІэ зыхьырэр, Адыгэ кІэлэегъэджэ институтыр къыухыгъэх. Дзэ къулыкъум шылагъ. Ильэс заулэ Шынджыерэ Мыекъопэ районымкІэ къутырэу Гавердовскэмрэ кІэлэегъаджэу Іоф ащишлагъ. Комсомольскэ ІофышІэуи къыхэкІыгъ. 1977-рэ ильэсым Дагыстан къэралыгъо университетым иаспирантурэ сэнэхьатэу тарихъымкІэ къыухыгъ. 1979-рэ ильэсым кандидат диссертациер къыушыхьатыжыгъ, тарихъ шІэныгъэхэмкІэ кандидатыцІэр къыфаусыгъ. АРИГИ-м инаучнэ ІофышІэ ІэнатІэ зэрихъэзэ КПСС-м ихэкъу комитет иаппарат рагъэблагъи, лекторэу, нэужым идеологиэмкІэ отделым иконсультантэу Іоф ышлагъ. 1991-рэ ильэсым къыщыублагъэу 2001-рэ ильэсым нэс Адыгэ къэралыгъо университетым кІэлэегъаджэу шылэжыгъ. А ильэсым Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм рагъэблагъи, консультантэу, нэужым Парламентым ипресс-секретарэу 2011-рэ ильэсым ишышхъэу нэс Іоф

ышлагъ. Джи АРИГИ-м тарихъымкІэ истаршэ научнэ ІофышІ. Научнэ ыкІи научнэ-методическэ тхыгъэ 50-м ехъу къыхаригъэутыгъ.

Льэпкъ зэфэгъэблыр хэгъэгум ильэпсэкІэут

Этнос лъэныкъомкІэ Урысые Федерациер зыфэдэ шымыІэ къэралыгъохэм ащыщ. ГушыІэм пае, аужырэ кІэтхыкІыжыныу тыхэгъэгум шыкІуагъэм къызэригъэлъэгъуагъэмкІэ, Урысые Федерацием льэпкъи 185-рэ щэпсэу. Льэпкъ лъэныкъом имызакъоу, динэу алъжырымкІи ахэр инэу зэтэкІых. ИжыкІэ къыщыкІэдзагъэу лъэныкъо 70-рэ фэдизым нэсэу дин зэхэушхъафыкІыгъэхэм Урысыем Іоф шашІэ.

Арышъ, хэгъэгум зыпкыитыныгъэу ыкІи цынэгъончъагъэу ильыр льэпкъ политикэр гупшысэшІу хэлъу зэрэзрахьэрэм, федеративнэ, льэпкъ ыкІи дин лъэныкъохэмкІэ законхэр дэгъоу зэрэгъэпсыгъэхэм бэкІэ ялытыгъ. А зэпстэур дэгъоу ыкІи зэдиштэу гъэпсыгъэмэ, обществэм идуховнэ шылакІэ ыкІи зэкІэ цІыфхэм азыфагу иль зэфыщытыкІэхэр бэкІэ нахъ дэгъоу зэрэщытыштхэр гурыІогуаеп.

Джи шылакІэр зэрэгъэпсыгъэмкІэ, обществэм еплъыкІэу хэлъышттым игъэпсакІох телевидением ыкІи радиоом къатыхэрэр, гъэзетхэм ыкІи журналхэм къыхауытхэрэр. Арышъ, обществэм гражданскэ мамырныгъэрэ зэшІуныгъэрэ хэлъхъагъэнхэмкІэ, Урысыем щыпсэухэрэм къошыныгъэрэ ныбджэгъуныгъэрэ здырлэныгъэІэс информацийыгъэм иамалхэм мэхъаншхо яІ. А пшъэрлыр гъэцкІэгъэныр федеральнэ, региональнэ, чІыпІэ лъэгапІэхэм Іоф ащызышІэрэ къабарлыгъэІэс амал пстэуи здырлэныгъэу гъхъаІэу щыт. ГухэкІ нахъ мышІэми, лъэхъаным ыкІи обществэм къагъэуцурэ пшъэрлырхэм адистэу СМІ пстэуи яІофшІэн зэхашэ пІон плъэкІыштэп. Ары пакІошъ, къэбар гъэшІэгъонхэр цІыфхэм алъыгъэІэсыгъэнхэм фэбанэхэу зыкъагъэлыгъэозэ, льэпкъ зэфыщытыкІэхэм яхьылІэгъэ темэр гупшысэ куу хэмьлыгъэу къызэуахэу къыхэкІы. Ащ фэдэ зекІуакІэр обществэмкІэ шынагъоу щыт.

Информационнэ заохэр зэхэщэгъэнхэр тилъэхъанэ нэшанэ фэхъугъ. Я 90-рэ ильэсхэм информационнэ-психологическэ заохэр совет хабзэр шымыІэжы шыгъэным иамалхэу цыгыгъэх. Ащ иІэшэ шхъаІагъэх СМІ-хэр.

ЦІыфхэм адызрахьэрэ информационнэ-психологическэ заом гухэлъэу илагъ льэпкъым культурэ купкІэу иІэр гъэкІодыгъэныр, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, кІочІэ тІулнІэн хэлъэу хэгъэгум иль шэн-хэбзэ зэхэтыкІэхэр ыкІи уасэ зиІэ лъэныкъохэр гъэкІодыгъэнхэр, ахэм ачІыпІэкІэ тызэмысагъэхэр, тыгу ымыштэхэрэр ахэлъхъэгъэнхэр ары. Льэпкъ зэхэшыкІыр зыгъэпытэщыгъэ ыкІи цІыфхэм зэпхыныгъэ ахэзылхъэщыгъэ нэшанэхэр агъэкІодыгъэх, къэралыгъом пэуцужыгъэн нэшанэхэр ахалъхъэщыгъэх, къэралыгъо институтхэр — хабзэр, дзэр, еджапІэр, аужыпкъэм, шІэныгъэхэмкІэ Академиер агу ымыштэхэу агъэпсыщыгъ.

Зикултурэ купкІэ агъэкІодыгъэ къэралыгъом ишхъафитыныгъи къыкІечы. ЗэкІэри мыгъэрэу лъыгъэгъэным ехьылІэгъэ еплъыкІэ цІыфхэм ахалъхъэзэ, ащ фэдэ къэралыгъом ихабзэ псынкІэу тырадзы. Ащ фэдэу Іофыр зэрэщытыр нафэ къашыгъ «оранжевэ революциехэм». Хабзэр тедзыгъэныр ыкІи льэпкъхэр гъэкІодыгъэнхэр негъэ классхэм яреволюцие ыкІи къэралыгъохэм азыфагу къытэдждэрэ заохэм атемыгъэпсыкІыгъэу, ІэрышІ шыкІэм тегъу этнохсэр зэпагъэуцужьхэзэ зэхашэ. А технологиер Урысыем ехьылІагъэу гъэфедэгъэныр непи, тапэрэ ильэсхэми пстэуи анахъ шынагъоу ыкІи хэгъэгур зэкІодылІэн зылгъэкІышт Іофыгъоу щыт.

Лъэпкъ ыкІи дин зэфыщытыкІэхэм япхыгъэ къыныгъохэр къыІотыкІыгъэнхэр ищыкІэгъэ шыпкъэу зэрэщытым негъэ бэмэ игугъу ашІы нахъ мышІэми, игъэкІотыгъэу ыкІи гупшысэ куу хэлъэу СМІ-м икыгъэлъэгъонхэм а Іофыр бэрэ ахэплъэгъоштэп. Ары пакІошъ, къэбарлыгъэІэс амалхэм япашэхэм льэпкъхэм азыфагу иль зэфыщытыкІэхэр гъэптыгъэгъэнхэм фэмылажэхэрэр ахэтыхъ пІон плъэкІышт. ЗыкІэ ащ ишыхъат зы цІыфым зекІокІэ мыгъэрэу къыхэфэн ыІэкІыштхэр льэпкъ псаум «джанэу» шалъэным, ауцІэпІыным фежъэхэу къызэрэхэкІырэр. НэмыкІэу къэпІон хъумэ, шІэныгъэлэжъхэм зэралыгъэрэмкІэ, массмедиа пийныгъэ нэшанэ зиІэ бзэр нахъ къебэкІэу къыхэкІы. Урысыем

икъэлитф ащызэхашэгъэгъэ яупчІынхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкІэ, цІыфэу зызыфагъэзэагъэхэм япроцент 40,9-м къаІуагъ шІагъэ пхэмылгыныр, техэкІо шэныр ыкІи ксенофобие СМІ-м иорганхэм етІупщыгъэу пропагандэ зышІыхэрэр зэрэхэтыхэр. ЦІыфхэм агу къэзыгъэплыхэрэм ащыщых В. Познер апэрэ каналым шызэхышхэрэ къэтынэу «Времена» зыфІорэр, Н. Сванидзе ятІонэрэ каналымкІэ ыІгъэхъагырэ къэтынэу «Исторический процесс» зыфІорэр, нэмыкІхэр. А къэтынхэм сатыр гъэныфагъэу ащыпхырашы ксенофобие, ары пакІошъ, расизмэм ехышхэр гупшысакІэр Урысыем ицІыфхэм янэшанэу. Ахэм яхышхэр журналистхэр арыштын КІБ-м (ІэкІыб хэгъэгурэ разведкэм) иинформационнэ-аналитическэ гъэІорышлалэ ипэшэагъэу, отставкэм шыІэ генерал-лейтенантэу Николай Леоновым игушыІэхэр зыфэгъэхьыгъэхэр. «Ти СМІ-хэр, — еІо ащ, — къэралыгъом ыкІи народым пэшІуекІорэ органхэу щытых. Каналхэм янахъыбэр зыІэ ильхэр лъэныкъоу шхъаф бэшІагъэу зызыгъэзэгъэ ыкІи ІэкІыб идеологиер, тэрэзэу къэпІон хъумэ, американскэр пхырызыгъэкІырэ цІыфых. Ахэм зэкІэ яІэр — ахышхэри, виллэхэри, тызэрагъэплэхъушт техникескэ амалхэм якъэкІуапІэхэри КъохапІэм шыІэх. Сыда ахэм узэрашыгугъыштхэр? Урысыер итарихъкІи, икултурэки дунэ цивилизацием идуховнэ гупчэу гъэпсыгъэ къэралыгъоу щытыным зыгорэкІэ ахэр ыгъэгумэкІынхэ ыІгъэкІышт?» Экономикэ ыкІи бытовое мэхъанэ зиІэ лъэныкъохэр нахъыбэмкІэ лъапсэ афэхъух нахъ мышІэми, зэшІонэныгъэу ыкІи кІуачІэкІэ текІогъэн нэшанэ зыхэлъ бырсырэу цІыфхэм къахафэхэрэр ксенофобием ыкІи нэмыкІэ льэпкъхэм яІыкІохэр ащчынхэ амылгъэкІынэу зэрэщытым лъапсэ фэхъоу, ар Урысыем бэшІагъэу ильыгъэу къэгъэлъэгъогъэным пыхъэхэрэр СМІ-хэм ахэтых. Социологхэм ыкІи этнологхэм яІофшІагъэхэм янахъыбэмэ мыщ фэдэ зэфэхьысжьхэр ашІых: «Этнохсэм азыфагу зэпэуцуныгъэ къыгъэтэдждэгъэным массмедиа инэшанэ шхъаІэ мэхъу пІоми хуушт... Электроннэ массмедиа льэпкъ

зэшІонэныгъэм ехьыллагъэу къыгъэлъэгъорэ къэтынхэр Совет хабзэм ильэхъанэ тыхэгъэгугъыщыгъэ республикэхэм къащыхъурэ этническэ зэмышІуныгъэхэм лъапсэ афэхъухэу бэрэ къыхэкІы пІон плъэкІышт».

Урысыем исоциальнэ системэ реформэхэр шыкІохэзэ агъэпсыгъэ къэбарлыгъэІэс шыкІэм чІыпІэ горэм къышхыгъэу сьд фэдэ зэпэуцуныгъи цІыф пстэуи анаІэ тырадзэн фаеу ешІышъ, зэкІэри а Іофым хэцэгъэнхэ фаеу мэхъу. Бэдзэр зэфыщытыкІэ цыІаІкІэм тетыгъэ СМІ-хэр арэуцтэу негъэ гъэпсыгъэх, сьд фэдэ зэшІонэныгъи игъэкІотыгъэу, куо-хъау пылэуу къагъэлыгъо. А Іофым хэцэгъэ льэпкъхэр къэбарлыгъэІэс амалхэм бэкІэ нахъ зэкъошагъэхэ ешІых, гражданскэ зэкъотыныгъэр нахъ егъэмахэ. Бырсырэу къызыщыхъугъэ чІыпІэм зыкІи емылгытыгъэу, льэпкъ купышхохэр ащ хэшагъэхэ мэхъу.

2003-рэ ильэсым ибжыхъэ мэзищым къыкІоцІ гупчэм тиражышхо иІэу мафэ къэс къыщыдэкІырэ гъэзетитфрэ тхьамафэм зэ къыдэкІырэ гъэзетитфрэ къыхауыгъэ тхыгъэхэр зэхафыгъагъэх. Этнос темэм епхыгъэ статьяуу къыхауыгъэхэм уголовнэ ыкІи гражданскэ правэм ялытыгъэу уасэ афашІыгъагъ. А зэхэфын ІофшІэным икІэуахэм нафэ къашыгъ Урысыем ильэпкъхэр зэщыхъогъэнхэм иІофыгъохэр гъэзетхэм зэрэзрахьэхэрэр. Угу зыгъэпшырэ зы статья закыо плъэгъуным зыкІи фэдэп гъэзетитфр а нэшанэр яплъэгъулыныр.

Зэхэфыныр зэхэзышэагъэм зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, гъэзетитфэу ыуплэкІугъэхэм азыфагу этнохсэм зэмышІуныгъэ ахэлъхъэгъэным фэзыщэхэрэ статья пчыагъэу къыхиутыгъэмкІэ «Московскэ правдэм» рекорд щигъэуцугъ. А гъэзетым икорреспондентэу Э. Котляр ахычэ къалэжы ашІонгъоу ІэкІыб хэгъэгъухэм къарыкІыгъэ цІыфхэм яхьыллагъэу мырэуцтэу етхы: «*Союзым хахъыщыгъэ республикэхэм къарыкІыгъэ цІыф пьыдафэхэр Москва дызхъугъэх. Ахэм янахъыбэр зыгу кІодыгъэхэ, бэрэ мэлэкІэ лІэгъэхэ, агъэгъэжыгъэхэ цІыфых, хъалыгъэу тыкыыр пае апэ кыфагъэр шІуабыным ахэр фэ-*

хъагырых...» «Демократием тегъэпсыкІыгъэ либерализмэу къалэм дэгъыр къызыфагъэфедэзэ, басмачхэм Москва къызыІгъадзыхъагъ. ХъэкІэ гъэшІуагъэм фэдэу къэлэдэхэр зэрэпэгъо-кІыхэрэр къагурымІоу, ахэм яхъуапсэх, аІгъэгъухэ зэрэмыхъурэр яекІуакІэхэмкІэ къахъышъ».

Либеральнэ фундаменталистхэм акІуачІэ лъапсэ фэхъуэ, реформэхэм амыгъэрэзэрэ обществэр къыбгурыІонэу щыт гъогу гъэнфагъэ я 90-рэ ильэсхэм тырашагъ — сатыу шэн-щэфэн лъэныкъор зэкІэ ахэм аІэ ильхъугъэ фэдэу цІыфхэм къашІуагъэшІыгъэ, «кавказ льэпкъхэм афэгубжыгъэныр» шэн-зекІокІэ гъэшІэгъонэу бэмэ ахэлъ хъугъэ. Тыхэмыукъомэ, а къэІуакІэр я 90-рэ ильэсхэм пстэуи апэу ыгъэфедэагъ гъэзетэу «Московскэ комсомольцэм». Ащ къыщыублагъэу криминалым ехьылІэгъэ къэтынхэу телевидением шагъэхъагырхэрэм амал иІэ зэрэхъугъэм лъыпыгъэу ярепортажхэм «яІыхъужьхэр» этнохсэу зыщыщхэр къащалохэу аублагъ. ГушыІэм пае, 2010-рэ ильэсым тыгъэгъэзэм и 11-м Манежнэ площадым къыщыхъугъэгъэ хъугъэ-шІагъэм щаубытыгъэр Кавказым щыпсэурэ льэпкъхэм зэрэщыщхэр телевидениемкІэ къызатым, цІыф къызэрыкІохэр къыгъэгубжыгъагъэх ыкІи хэбзэнчъэгъэ зекІуакІэхэм ар лъапсэ афэхъугъагъ. Аужырэ лъэхъаным ксенофобие нэшанэ зиІэ репортажхэу къатыхэрэм джи ислъамым е чэчэн льэпкъым (е Кавказым щыпсэухэрэм ащышхэм) джэгъогъуныгъэу афырыІэр зыщыушъафыгъоу блок-бастерхэу экраным из хъугъэхэр гъусэ къафашІыхэу аублагъ. **Урысыем фэгъэхъыгъэ патриотическэ Іуныгъэ ахэлъхъэгъэныр джы ІэкІыб хэгъэгурэ пыххэм джэгъогъуныгъэ афышІыгъэным ычІыпІэкІэ Урысыем ильэпкъхэу Темыр Кавказым щыпсэухэрэм яхьыллагъэу агъэпсэу аублагъ.** Зэрар къэзытыгън зылъэкІышт лъэныкъом тегъэпсыкІыгъэу ащ фэдэ «прививкэ» ахэлъхъэгъэныр ксенофобием кІэгъэблыгъэным фэкІоужы. ИщыкІэгъагъа тхьамакІагъоу къэхъугъэр зыпкъ къыкІыгъэ цІыфыр зыщыщ льэпкъыр ащ фэдэу кІэгъэгъыгъэу цІыфхэм къахэлъхъэгъэныр? «БэдзэащІэм льэпкъ нэшанэ иІэп» зыфрлошт принципыр ащ тегъу укыуагъэ хъугъэ. Джащ фэдэ зекІуакІэхэу СМІ-хэм къахафэхэрэм лъыгъэчъэ зэпэуцуныгъэхэр къызэрэтыхэрэм ехьылІэгъэ шысабэ къэпхьын плъэкІышт.

Обществэм еплъыкІэ гъэнэфагъэ хэмылхъэгъэным, тигъунэгъу льэпкъхэм зэфыщытыкІэу адгъгІлэр тымыуконым, бздэджэшІагъэ зезыхъэгъэ цІыфыр зыщыщ льэпкъыр, дин зэфэшхъафхэр зылэжыхэрэм азыфагу иль зэфыщытыкІэхэр мыукогъэнхэм афэшІ динэу ылэжырэр къэпІоныр зэримыщыкІагъэм ехьыллагъэу къэралыгъо ІэнэтІэзехъэхэр, политикхэр, специалистхэр ыкІи аналитикхэр къызэрдэжэхэрэм шІуагъэ къеты пфрлоштэп. УпчІэ къэуцу: бздэджэшІагъэ зезыхъэгъэ цІыфыр зыщыщ льэпкъыр, динэу ылэжырэр къэпІонхэ уфимыгъэу зыгъэпсырэ закон шІэгъэным ипІалъэ къэсыгъэба шІуагъэ? Зытэтыр пІон хъумэ, джи типаспортхэм адагъэкІыжыгъэба тызшыщ льэпкъри, ІаІакъори. ЗэкІэри Урысыем ицІыфхэу хъугъэхэмэ, бздэджэшІагъэм ехьыллагъэ зыхъукІэ сыда льэпкъыр къыхэпІыкІэу къызыкІыхэбгъэщын фаер?

НЭГЪУЦУ Хьамед.

(Джыри къыкІэлъыкІошт).

Театрэхэм яя III-рз фестиваль

Зиушьомбгъузэ, нахьышлум фэкло

Чэмышьо Гъазыйр
Марина Корчакрэ.

Адыгэ-абхъаз театрэхэм спектакли 8 фестивалым къыщагъэлэгъуагъ. Урысыемрэ Адыгеймрэ январднэ артистэу, Абхъазым ыкIи Кубань язаслуженнэ артистэу Курэнэ Муратэ зэрищэгъэ клэух пчыхъээхъахъэм фестивалыр зэрэклауагъэм щытегушылагъэх. Адыгэ Республикэм культурэмклэ иминистрэу, фестивалым ижюри итхъаматэу Чэмышьо Гъазыйрэ тхъамэтагъор ащ дызезыхъагъэу, Урысыем итеатрэхэм ялофышлэхэм я Кабинет ипащэу, УФ-м илъэпкъ театрэхэм я Кабинет ипащэу Марина Корчакрэ пчэгум кыхъахы, фестивалым хъахъагъэу ышыхъагъэм къагегушылагъэх. Я IV-рз фестивалым нахъ зырагъэушьомбгъунышл, Кавказым ит театрэхэр нахъыб хъухъу фестивалым къырагъэблэгъэщтых.

Щытхъу тхылъхэр

Я III-рз фестивалым спектакли 8 къыщагъэлэгъуагъ. Къэрэцэе-Щэрджэс Республикэм и Щэрджэс театрэ ыкIи Абазин театрэ, Тыркуем кыкIыгъэ театралнэ купэу «Гугъэм», Къэбэртгэе къэралыгъо театрэу А. Шэуджэн-цыклум ыцIэ зыхъырым, Адыгэ Республикэм и Урыс театрэ, Темыр Осетием и Къэралыгъо Академическэ театрэу В. Тхапсаевым ыцIэ зыхъырым, Краснодар Академическэ театрэу Горькэм ыцIэ зыхъырым, Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу И. Цим ыцIэ зыхъырым фестивалым ищытхъу тхылъхэр афагъэшъошагъэх.

Мыхъамэт
иконцертхэр

Шэклогъум и 15 — 16-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние концертитIу щыклошт. Темыр Кавказым, Къыблэ шьолъырым ащызэ-лъашлэр орэдылоу Дзыбэ Мыхъамэт ипчыхъээхъахъэр гъэшлэгъон зэрэхъуштхэм тицыхъэ тель.

Лъэпкъ гупшысэ зыхъэлэ ижыб-рэ адыгэ орэдхэр, джырэ уахътэ аусыхэрэр, шIульгъу мыгощым фэгъэхъыгъэхэр, нэмыкIхэри Дзыбэ Мыхъамэт иконцертхэм къащелох. 2010-рз илъэсым мэфэ 20-м кыкIокI концерт 4 М. Дзыбэм филармонием къыщитыгъ. ТшIогъэ-шIэгъонэу, тигуагъу кыхъэтэгъащы концертхэм яплъы зышIоигъомэ билетхэр псынклэу зэрэщыфштыгъэхэр, тIысыплэ нэкл филармонием имыIажъу концертхэр зэрэкло-гъагъэхэр.

Мыхъамэт иконцертхэр Мыекъяупэ дэгъоу щыклонхъу фэтэлэ. Ащ ипчыхъээхъахъэ Нэчэс Анжеликэ хэлэжъэнэу щыт.

Лъэпкъ театрэхэм яя III-рз фестивалэу «Наш Кавказский меловой круг» зыфиорэр шэклогъум и 8 — 12-м Мыекъяупэ зэрэщыклауагъэр тарихъым хъагъэ. Адыгэ Республикэм культурэмклэ иминистрэу Чэмышьо Гъазыйрэ зэфэхъысыжъ зэхъахъэм кызырэщылауагъэу, зичэ-зыу фестивалыр нахъ игъэклотыгъэу Адыгейм зэрэщы-зэхъащэтым непэ егупшысэх.

Спектаклэ анахъ дэгъур

Ащ икыхъахы жюриим щытегушылагъэх. Драматургэу Цэй Ибрахимэ ипсэсэ тыхыгъэ спектаклэу «Къокласэм» режиссерэу Хъакъуй Аслъан ыгъэуцугъ. АР-м и Лъэпкъ театрэ спектаклэр фестивалым къыщигъэлэгъуагъ, Дипломыр фагъэшъошагъ.

Краснодар итеатрэ иартистхэр.

Къыхагъэщыгъэ
артистхэр

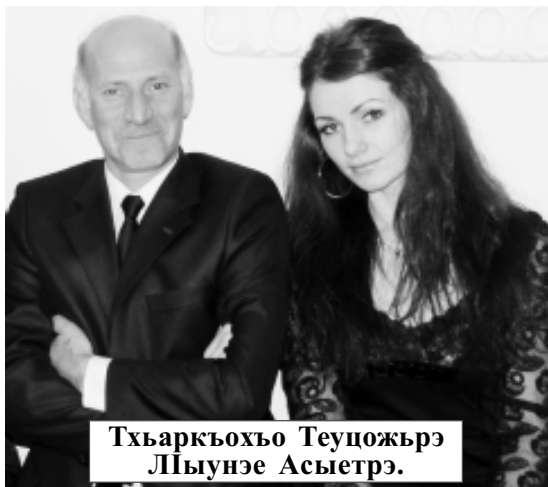
Хъульфыгъэ ролыр анахъ дэгъоу кызы-дэхъугъэу къыхахыгъэр Тхъаркъохъо Теуцожэ. Спектаклэу «Къокласэм» роль шъхъалэр ащ къыщышыхъэ.

Темыр Осетием итеатрэ «КIэкло шIуцI» зыфиорэ спектаклэм Гузарэ ироль къыщызы-шыгъэ Гиви Валиевым хъульфыгъэ ролыр анахъ дэгъоу кыдэхъугъэу жюриим ылыгъагъ.

Бзыльфыгъэ ролыр анахъ дэгъоу кызы-шыгъэу фестивалым къыщышахыгъэр ЛIыунэ Асыет. Спектаклэу «Къокласэм» Гуащэм ироль Асыет кызырэщышыгъэр искусствэм ишп-хъэ лъагэмэ адештэ.

ЯтIонэрэ планым хъхъэрэ рольхэм якъэшIынкIэ щытхъуцIэхэр зыфаусыгъэхэм ащышыхъэ Эльбрус Джанаевыр, Индира Бацазовар. Пури Темыр Осетием итеатрэ илофы-шIэх. Хъульфыгъэ ыкIи бзыльфыгъэ ролхэр анахъ дэгъоу кызышыгъэхэм ахалытагъэх.

Артистхэр зэрэфпагъэхэр фестивалым ижюри шъхъафэу зэфихъысыжыгъ. Сценэм диш-тэрэ костюм анахъ дэгъухэр зыгъэхъазырыгъэу

Тхъаркъохъо Теуцожэ
ЛIыунэ Асыетрэ.

къыхахыгъэр Даур Людмил, АР-м и Лъэпкъ театрэ илофышI.

Лъэпкъ шэн-хабзэхэр къэухъумэгъэнхэм, лъыгъэклотэгъэнхэм афэшI Абазин театрэм инспекталэу «Гоцэгъэгъыр» къыхахыгъ. Театрэм идиректорыр Къамэ Аминэт.

ЗыцIэ къетлогъэ артистхэм Урысыем иполитическэ партией «Единой России» и Адыгэ республикэ къутамэ ифонд къыхахыгъэ ахъ-щэ шIухъафтынхэр, щытхъу тхылъхэр араты-жыгъэх.

Адыгэ Республикэм и ЛIышхъэу ТхъакIу-щынэ Аслъан фестивалым икызылIухын хэлэ-жыагъ. Сомэ мин 50 хъурэ шIухъафтынэу ащ ыгъэнэфагъэр Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу ЛIыунэ Асыет фагъэшъошагъ. Чэ-мышьо Гъазый А. ЛIыунаем фэгъушIуагъ, шIухъафтынхэр ритыжыгъ.

Краснодар кыкIыгъэ къэралыгъо театрэм инспекталэу шIульгъуныгъэм фэгъэхъы-гъэмклэ фестивалыр зэфашIыжыгъ.

Я III-рз фестивалым ехыллэгъэ тхыгъэхэр тигъзет кыхиутыштыгъ.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Зыкъэзыухъумэн зымылъэкIырэр
атекIорэп

«Адыиф» Мыекъяупэ — «Кубань» Краснодар — 24:39 (14:22, 10:17).

Шэклогъум и 9-м Мыекъяупэ щызэдешлагъэх. Зезыщагъэхэр: Я. Стреленый, А. Семенов — тIури Волгоград.

«Адыифым» щешлагъэхэмрэ къэлапчъэм Iэгуаор зэрэдадзгъэм ипчъагъэрэ: къэлэп-чъэлухэр: Кожубекова — 1, Каюмова, ешIа-клохэр; Мартыненко — 3, Шарафан — 1, Гу-сакова — 3, Коцарева — 1, Аникина — 5, Малхозова — 1, Куцевалова — 1, Скрипчен-ко — 2, Гоппенко — 2, Дэрбэ — 1, Дьякова — 1, Буховец, Исаченко — 3, Любакова.

2011 — 2012-рз илъэс зэнэкъокъум «Адыифым» ешIэгъуи 8 иагъ, зэ нэмыIэми тикомандэ теклоны-гъэр къыдихыгъэл. Арэу щытми, «Адыифым» гугъэ имыIэу, суперлигэм кыхъэщытхэу тIыгъэрэп. Тиган-дбол командэ инеушрэ мафэ нахъышIу хъун зэрилтэкIыштым тицыхъэ тель. «Луч» Москва ыкIи «Кубань» Краснодар тикъалэ зэрэщешлагъэхэр зэфэ-хъысыжъз, агъу тыналэ зыгъэгъагъэм тегъэгумэкIы.

«Адыифым» ухъумэн Iофхэр зэригъэцакIэхэрэм уигъэрэзэнэу щытэл. Тикъэлапчъэ Iэгуаор кызы-рэдадзэрэ шIыкIэм узеплъыкIэ, «Адыифым» иешIакIэ щыклагъэу фэгъухэр нахъ нафэ мэхъу. Гу-фит-шъхъафитэу тикъэлапчъэ кыдэхъ, Iэгуаор къэ-зыдзырэм пэуцухэрэп, «блок» зыфиорэ шIыкIэр агъэфедэрэп. «Адыифыр» ыпэкIэ ильыгъэу Iэгуаор зычIинэкIэ, кызыкIэкложыныу игъо имыфзэ, ти-къэлапчъэ Iэгуаор кыдадзэ. Тикъэлэпчъэлухъу Светлана Кожубековамрэ Рената Каюмовамрэ опыт

ин яIэп. Ухъумэн Iофхэр тиспортсменкэмэ дэу агъэцакIэш, къэлэпчъэлухъу яIэпэлэсэныгъэ икыоу къагъэлэгъон альэкIырэп.

ЗыкъэзыухъумэжыкIы зымылъэкIырэм иIофхэр лъыкIуагъэхэрэп. Ар политикэм Iоф щызышIэрэм дэгъоу ауллэгъэгуагъэ, спортым хэтхэми къагу-рылоу тэлъыгъ. Мария Мартыненкэр, Анастасия Скрипченкэр, Мария Шарафан, Татьяна Гусаковар, Дэрбэ Заремэ, Ольга Исаченкэр, Юлия Коцарева, нэмыкIхэри бэрэ апэкIэ елгых, ухъумаклохэр хэлшыкIэу агъэгумэкIых. Мария Аникинар иIэпэлэсэныгъэкIэ къахъащы. Ирина Малхозовар, Екатерина Дьяковар мэгуIэх шъхъаем, къэлапчъэм Iэгуаор макIэу дадзэ.

«Кубань» ешIэкIэ гъэшIэгъон дэдэ кыгъэлэгъ-гуагъэу тIыгъэрэп. Командэм хэкIыжыгъэр макIэп. Светлана Смирновар ары цIэрыломэ ащы-шэу кыхъэнагъэр. Анастасия Кудряшовамрэ Ма-рина Ламбевскамер — хырыхэ, Екатерина Ильи-нам гъогогъуи 8 тикъэлапчъэ Iэгуаор кыдадзэгъ. «Кубань» ошIэ-дэмышIэу ыпэкIэ кызырилтырэм шIуагъэ кыфыхыштыгъ.

«Университет», «Кировчанка», «Луч» — ахэр арых «Адыифым» едгъапшэхэрэр — ауж кызы-ринэхэрэм фэшI. Ухъумэн Iофгыгъохэр тигандбо-листкэмэ нахъышIоу агъэцакIэхэ зыхъукIэ, теклоныгъэр кыдадэхэу аублэшт.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхъышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ Iофхэмклэ,
IэкIыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмклэ
ыкIи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмклэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шъхъалэр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редактор
шъхъалэм иапэрэ
гуадзэр
АУЛБЭ Руслъан

Редактор
шъхъалэм
игуадзэр —
пшъэдэкIыжъ
зыхъыр
секретары
ХЪУРМЭ Хъусен

ПшъэдэкIыжъ
зыхъыр
секретары
НЭПШЭКЪУИ
Заур

Редакциер
зыдзышIэр:
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
примнэр:
52-16-79,
редактор шъхъалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хъыр секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын Iофхэмклэ,
телерадиокъэтын-
хэмклэ ыкIи зэлъы-
Iэсыклэ амалхэмклэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэло-
рышIапI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4383
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2738

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00